

La mateixa fotografia

Per PepMaria el dl., 17/06/2013 - 09:00

A la pel·lícula "Smoke" de W. Wang, el propietari d'un estanc a Brooklin (Auggie, Harvey Keitel) explica al seu amic escriptor (Paul, William Hurt) un estrany costum que practica des de fa anys: cada dia a les 8 del matí, puntualment, l'Auggie fa una fotografia del tros de paisatge urbà que es veu des de la porta de l'estanc. Quan en Paul passa distretament les pàgines d'un dels àlbums que contenen les fotografies resultants, exclama: "És sempre la mateixa fotografia". De fet, el lloc des d'on es pren la fotografia i la direcció de la càmera són sempre els mateixos. Però l'Auggie diu a en Paul que ha de mirar-se les fotos més a poc a poc, perquè així hi descobrirà diferències: la llum ambiental, les persones que han passat davant la càmera, els vestits que porta la gent segons l'estació de l'any, els vehicles captats: aquests detalls fan cada fotografia diferent. De vegades ens pot passar que vivim el cada dia amb dèficit d'atenció o superàvit de pressa: sense fixar-nos en aspectes que fan singular cada moment. Si passem pels mateixos llocs o ens creuem amb la mateixa gent, podem acabar creient que la vida es repeteix: és sempre la mateixa fotografia. I ens instal·lem en la rutina. Aleshores, per sortir-ne, necessitem canvis d'escenari: anar en altres llocs, conèixer gent nova, canviar de lloc de treball, "pujar en l'empresa"... Però tal vegada la sortida de la rutina no es troba en el moure's sinó en l'aturar-se. En intentar reduir el superàvit de pressa. En fer, com l'Auggie, una foto del moment present i deixar que se'ns hi mostri la inesgotable riquesa. En això consisteix la sensibilitat: en la capacitat de descobrir i posar en evidència la infinita profunditat i bellesa de cada moment. Créixer en sensibilitat consisteix aleshores en anar descobrint la realitat amb tota la seva riquesa, i anar fent emergir amb la meua acció aquesta riquesa que apareix. Podem pensar exercicis per a créixer en sensibilitat. Un d'ells consisteix a acostar-se a gent que no tenen pressa: per exemple, la gent gran o els infants. En efecte, hi ha una immensa riquesa vital amagada al cor d'una persona gran: la persona sensible és aquella que sap acostar-s'hi amb tendresa, i percebre (a través de paraules o de silencis) una vida plena d'il·lusions, esperances, decepcions, sofriments, joies, gratituds, acceptació, rebel·lió, por... Una riquesa diferent, però igualment inesgotable, apareix si ens apropem a un infant i hi juguem una estona. Un altre exercici de sensibilitat consisteix a repetir el costum de l'Auggie: fer, durant un parell de setmanes, una fotografia del mateix lloc a la mateixa hora, i després a mirar-se amb calma les fotografies resultants. Un últim exercici prové de la tradició dels jesuïtes. Ignasi de Loiola va proposar un exercici per reconciliar-se amb el cada dia i trobar-hi una inesgotable riquesa. Recomanava de fer-lo cada dia, com la fotografia de l'Auggie. Deia que cada nit ajuda de fer memòria de tot el que he viscut durant el dia: com si passés davant dels ulls totes les fotografies que he anat fent. Deia que amb 15 minuts n'hi ha prou, i que és bo fer-ho connectant-se amb Aquell que ha fet infinitament ric el nostre món, que ens ha donat un cor gran per captar la seva riquesa, i que ens convida a actuar per a portar aquesta riquesa a plena llum. Aquest exercici consta de 5 passos: 1) Donar gràcies a Déu (o a la Vida...) per tot el que he viscut durant el dia. 2) Demanar a Déu (o a la Vida) que m'obri la sensibilitat per a poder reconèixer els moments en què he acollit amb generositat la riquesa del moment, i també per a reconèixer els moments en què no he estat obert a aquesta riquesa i m'he tancat en mi mateix. 3) Anar passant per la meua ment una darrera l'altra les "fotografies" que he captat al llarg de la jornada, des que m'he llevat fins a la nit. 4) Sentir tristesa pels moments que m'he tancat em mi mateix, tot perdent riquesa de vida i fent un món més pobre al meu voltant. Demanar-ne perdó. 5) Baixar les persianes. Ara s'acaba la jornada: estic reconciliada. Toca dormir en pau per a poder viure amb més plenitud el dia de demà. Apèndix Un jesuïta nordamericà, Rick Malloy (Universitat de Scranton, Pennsylvania) ofereix una descripció dels cinc passos de la següent manera: 1) the prayer to the Spirit for inspiration; 2) thanksgiving; 3) examination of consciousness; 4) firm resolve to improve; 5) trust and hope for the future. Ha resumit aquests cinc passos en cinc "P": 1) presence, 2) praise, 3) process, 4) penance, 5) promise.